

пов'язаних з пожежами, затв. Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 24 липня 2017 року № 621. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/RE30866?an=29>.

2. Інструкції про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події, затв. Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 03 листопада 2015 року № 1339. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#Text>.

3. Інструкції про поводження з вибуховими матеріалами в органах і підрозділах Національної поліції України та підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України, затв. Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 19 серпня 2019 року № 621. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1081-19#Text>.

Шевцова Ірина Олександрівна,
аспірант Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПИТАННЯ НЕОДНОЗНАЧНОСТІ ОЦІНКИ ЗАКРІПЛЕНОГО ДОРОГОЦІННОГО КАМІННЯ

Відповідно до Закону України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними» дорогоцінним камінням є природні та штучні (синтетичні) мінерали в сировині, необробленому та обробленому вигляді (виробах): а) першого порядку – алмаз, рубін, сапфір синій, смарагд, олександрит; б) другого порядку – демантоїд, евклаз, жадеїт (імперіал), сапфір рожевий та жовтий, опал благородний чорний, шпінель благородна; в) третього порядку – аквамарин, берил, кордієрит, опал благородний білий та вогняний, танзаніт, топаз рожевий, турмалін, хризоберил, хризоліт, цаворіт, циркон, шпінель; г) четвертого порядку – адуляр, аксиніт, альмандин, аметист, гесоніт, grosular, данбурит, діоптаз, кварц димчастий, кварц рожевий, кліногуміт, кришталь гірський, кунцит, моріон, піроп, родоліт, скаполіт, спесартин, сподумен, топаз блакитний, винний та безколірний, фенакіт, фєроортотклаз, хризопаз, хромодіопсид, цитрин; д) дорогоцінне каміння органогенного утворення – перли і бурштин в сировині, необробленому та обробленому вигляді [1]. Вивченням дорогоцінного каміння як мінералів і пошуками способів їх точного розпізнавання від синтетичних підробок займається наука гемологія.

Відповідно до Великого тлумачного словника сучасної української мови, гемологія – це наука, яка вивчає дорогоцінне і виробне каміння: його фізичні властивості, особливості хімічного складу, декоративні і художні вартості, мінералогію родовищ, а також технологію обробки [2].

Великою подією в історії гемології і, одночасно, поштовхом для розвитку методів діагностики став у 1902 році винахід процесу

виготовлення синтетичного дорогоцінного каміння французьким хіміком Огюстом Віктором Луї Вернейлем, який був названий як процес «Метод Вернеля» («Flame Fusion»), що залишається у використанні і сьогодні як недорогий спосіб виготовлення штучного корунду, або рубінів та сапфірів. Цей метод поклав початок появі на початку минулого століття на світовому ринку синтетичних аналогів природного дорогоцінного каміння і лабораторних імітацій самоцвітів з розривом у вартості між природними утвореннями і синтетичними аналогами часом на кілька порядків. По мірі розвитку сучасних методів синтезу з'являються тучні матеріали, які за своїми властивостями близькі до природного каміння, тому, щоб уникнути дорогих помилок, при купівлі дуже важлива знати походження каміння.

За кордоном дорогоцінне каміння (наприклад, рубіни, сапфіри, смарагди) при продажу часто супроводжуються гемологічним експертним висновком. Зрештою походження та характеристики каміння в ювелірному виробі цікавлять власника чи покупця тією мірою, в якій від них залежить ціна виробу. Особливо важливо це у випадку купівлі природного каміння чи виробу з природного каміння великого за розміром. При цьому оцінка кваліфікованого спеціаліста просто необхідна. Аналогами сертифіката для ювелірних виробів слугує бирка, яка прикріплюється до виробу торгівельною організацією чи виробником. На великих підприємствах, як правило, дані про вставку вносить спеціаліст. Дрібні підприємства, що виникли в сучасних економічних умовах, не можуть дозволити собі утримання в штаті спеціаліста-гемолога, тому в таких випадках проводиться експертиза вже готового виробу силами торгівельної організації, що може спричинити виникнення деяких нюансів.

По-перше, оцінка ювелірних виробів та дорогоцінного каміння в Україні відноситься до ліцензійного виду діяльності і потребує спеціальної економічної освіти, адже оцінювач не завжди має знання тонкощів гемологічної експертизи і, навпаки, спеціаліст-гемолог підчас не володіє методикою визначення ринкової чи іншої вартості виробу.

По-друге, на основі оціночних характеристик, наданих спеціалістом-гемологом дорогоцінному каменю, або виробу, оцінювач визначає вартість самого виробу. При цьому можливо виникнення такої ситуації, коли думки незалежних оцінювачів про один і той же виріб чи камінь буде суттєво відрізнятись. В таких випадках оцінка проводиться за участі двох-трьох акредитованих експертів.

Як висновок, зазначимо про те, що в умовах фінансової нестабільності за яких дорогоцінне каміння, діаманти слугують засобом вкладення грошових коштів, оскільки в ювелірному виробі (особливо у старовинному) камінь найчастіше є елементом вартості, для визначення природності та якості дорогоцінного каміння, огранованих діамантів та вставок з діамантів в ювелірних виробах, при купівлі-продажу доцільно звертатись до акредитованих спеціалістів-гемологів.

Список використаних джерел

1. Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними : Закон України від 18 листопада 1997 року № 637/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/637/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

2. Великий тлумачний словник сучасної української мови : 250000 / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь : Перун, 2005. VIII, 1728 с. URL: <https://slovnnyk.me/dict/vts/%D0%B3%D0%B5%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F>.

Шмітько Валентин Вікторович,
старший детектив Національного
антикорупційного бюро України

ОКРЕМІ КРИМІНАЛІСТИЧНО ЗНАЧУЩІ ОЗНАКИ ОСОБИ ПРАВОПОРУШНИКА – ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ, ЯКИЙ ВЧИНЯЄ КОРУПЦІЙНІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З ОДЕРЖАННЯМ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ

Проблеми корупції й надалі залишаються одними з найболючіших тем для українського суспільства та загрозою на шляху демократичних перетворень в Україні, а виняткової актуальності їх дослідження набуває в умовах інтеграції України до Європейського Союзу (далі – ЄС), особливо після надання у 2022 році нашій державі статусу кандидата на вступ в ЄС, коли відкривається нова сторінка в історії на шляху цілеспрямованого руху України до повноправного членства в ЄС, що, в свою чергу, передбачає обов'язкове проведення системи докорінних і послідовних реформ. Одними з найголовніших таких реформ та умов виступають ефективне запобігання і реальна протидія будь-яким корупційним проявам, швидке та об'єктивне розслідування корупційних кримінальних правопорушень, невідворотність покарання за їх вчинення для винних осіб, у першу чергу, чиновників усіх рівнів у органах державної влади та на державній службі загалом.

У цьому контексті невтішними є дані міжнародних антикорупційних рейтингів і національних звітів протидії корупції в Україні. Так, індекси сприйняття корупції міжнародної організації Transparency International (Corruption Perceptions Index, далі – CPI) останніх десятиліть вказують на стабільно високий рівень корупції у нашій державі. Зокрема, у рейтингу CPI 2021 Україна серед 180 країн світу зайняла 122 місце (для порівняння – на одному рівні з такими африканськими державами, як Есватіні (Свазіленд), Замбія, Непал, Єгипет, тощо) [1; 2]. Така вкрай незадовільна ситуація для України протягом десятків років щодо рівня корупції, її небезпека для всього суспільства та держави в цілому зумовлює потужний науковий інтерес, активізації досліджень з боку вчених та практиків.